

KAMET IR GEBENEDYDEN
GAHT IR VOR MALEDYDEN

Den Danske Sø-
ræt / Som Stormectigste Høybor-
ne Første oc Herre / Her Frederich den An-
den / Danmarckis / Norgis / Wendis / oc Gottis Kon-
ning ꝛc. Lod vdgaa / Aar effter Guds byrd. M. D.
Lxj. Den menige Søfarende Mand til beste. Huor
effter huer Skipper / Skibsfolck / oc andre som bruge
deris handel til Søes / skulle skicke den-
nem inden Skibs bor-
de oc vden.

⁂

Vdi huilcken oc findis / Huorledis
her effter skal holdis om
Vrag.

Prentet i Kiøbenhaffn / aff
Matz Vingaard.
1572.
Oc findis til kiøbs hoss Baltzer Kaus /
Bogefører sammesteds.

*Cum gratia & Priuilegio Regiæ
Maiestatis.*

WJ Frederich den
Anden met Guds naa-
de/ Danmarckis / Norgis/
Wendis oc Gottis Kon-
ning/ Hertug vdi Sleſuig/
Holſten / Stormarn oc
Dytmerſken / Greffue vdi
Oldenborrig oc Delmen-
horſt/ Helſe eder alle Vor kiere tro Vnderſaatte/ ſom
bygge oc bo / oc met Seiglads oc anden Skibsnæring
handle oc vandle/ her vdi vor Riger Danmarck oc Nor-
ge/ oc andre vore vnderliggendis Lande oc Førſtedome/
euindeligen met Gud oc vor naade.

Vider at effterdi wi ere kommen vdi forfaring/ſom
oc oſſ klageligen aff vore egne Vnderſaatte/ſaa vel/ſom
aff Fremmede/ er forberettet/ Huorledis der ſkal findis
ſtor merckelig brøſt / iblant Søffarende Folck her vdi
Riget. At mange wforfarne Skippere findis/ ſom icke
vide den rette medel oc maade/ at tiluende deris Redere
gaffn oc fordeel/ icke helder/ huorledis de ſkulle holde ſig
imod Kiøbmend oc Kiøbmendsgods / at lade ſig befrag-
te/eller at holde deris folck inden Skibs borde/met man-
ge andre brøſte oc wtilbørlighed ſom den menige Sø-
farende Mands næring oc biæring er anrørendis.

Deſligeſte / at der ſkal komme mange wbekiende
Styremend her ind vdi Riget/ for ſtor løn oc hyre/ en-
dog en part aff dennem i det Embet de dennem for vd-
giffue/ ere meget vanuittige/ Oc efftherdi at alle de ſom
ere inden Skibs borde (næſt den Almectigſte Gud)

 meſt

mest fortrøste dennem paa Styremanden / som vdi storm oc alt liffs fare met Skib oc gods skal dennem be- redde/ er det ingen ringe Sag / sig den befalning offuer at tage. Thi formedelst wforstandige Styremend/ som paa Haffner / Grunde/ Reff oc Bancker / wbekiende ere / oc icke heller vide at beregne tider effter Maane- dens vext oc affbræck / som kaldis Ebbe oc Floed / met andet som deris kald tilhører/ mange Skibe bliffue for- gangen oc omkommen / Huor for storligen er fornø- den/ saadan skade oc wlycke at affuende oc forkomme / paa forscreffne Styremend / at haffue synderlig act oc inseende.

Oc fordi det menige Skibsfolck findis at holde sig meget wtilbørligen imod deris Skippere oc formend / saa vel paa Land / som inden Skibs borde / met Druc- kenskab/Oprør/Mytterij/ forbund/wlydighed/ oc alt anden wlempe/ oc icke acte eller ansee deris egen ære / gode lycke/ timelig straff / eller noget andet / er det be- fryctendis (vden der betiden findis raad oc lempe til) at den som sin handel til Søes bruger/ der offuer kand lide stor skade oc affbreck.

Wi ocsaa befinde/ at vore Riger oc Lande met de- ris Øer oc Søstæder strecke sig alle til det store Haff / oc ere beringede met Fiorde oc Strømme aff Øster oc vdi Vester/ oc vore indbyggere/effter Guds skick oc for- siun/ at skulle haffue deris største vnderholdning oc næ- ring aff Søhandel/ met afførsel oc tilførsel / Fiskerij oc anden Seigladsis brug/Da ere wi billigen der aff for- aarsagede / oc nu vdi vort Regimentis begyndelse / be- synderlig tilnegede/ at giøre en god skick oc ordning der paa / aff huilcken den Almectigste Gud kand prisis/

Vore

Vore kiere Vndersaatte mue læris/ oc alting kand skee
met tilbørlig act oc forsiun / imellem alle dennem som
aff Seigladsis handel skulle sig nære oc vnderholde/ Oc
Wi nu der for met vore Elskelige Danmarckis Rigis
Raads Raad / oc menige Søstædernis her vdi forne
vore Riger Danmarck oc Norge/ fuldmectige / haffue
beuilget oc samtyckt / oc nu beuilge oc samtycke / denne
efterfølgendis Søret / som skal holdis oc brugis vdi
forne vore Riger Danmarck oc Norge / paa det den ene
met den anden diss bedre kand vide sig vdi sin bestilling/
Skib oc Skibs handel anrørendis/ at rette oc holde/ Oc
til forscreffne Sørættis ydermere forfremmelse/ville wi
alle Borgemestere / Raadmend oc Byfogeder vdi alle
vore Søstæder vdi Danmarck oc Norge / saa vel som
andre vore Lande oc Førstedome / biudet oc befalet haff-
ue/ At de den Mandag næst fore vor Frue dag Kyn-
dermysse / aarligen til tinge/ lade for menige Borgere
oc Bymend/ forscreffne vor Sørœt læse oc for-
kynde/ vnder vor Konniglig heffn/
straff oc vrede.

Cap. I.

VOrst ville wi at ingen Skipper skal være mectig til / at forfragte sit Skib vden met sine Rederis vidskab oc samtycke / saa fremt de ere saa neruærendis / at forscreffne Skipper kand forspørge sig met dennem / enten met bud eller scriffuelse / eller oc beraade oc forspørge sig met sin Scriffuere / Styremand oc forneffniste Skibsfolck / Huem som her imod giør / oc hand vorder beklaget der offuer / Da skal det som hand saa giort haffuer / ingen mact haffue / oc samme Skipper skal haffue forbrot x. marck til Konningen / oc x. marck til Byen.

Cap. II.

OC naar nogen Skipper vil leye Folck til Skibs behoff / Da skal hand først tilspørge huer besynderligen / met huem hand sidst seiglet haffuer / om hand met vilge oc venskab er fra hannem skild / Kand hand det icke met Breffue / eller gode vinde beuise / Da skal hand den icke leye.

Huil-

Cap. III.

HVilcken Skipper som haffuer leyet sit Folck/ være sig enten Styremand eller Baadsmand / da ere de strax plictige / at giffue sig ind vdi Skibet / saa tilig som Skipperen dennem der om tilsigendis vorder / Oc der tage vare paa deris Embede oc arbeide / at lade eller ballaste Skibet før end de oppebære deris hyre / kunde de siden icke til ens vorde met Skipperen om hyren/ Da giffue Skipperen dennem for huer dags arbeide / som andre daglønere / oc der met dennem quit være / haffue de oc oppebaaret deris hyre/ oc bliffue forsømmelige/ oc icke tage vare paa Skibet/ Da giffue samme hyre tilbage / oc der til met saa megit som dennem vaar loffuit til hyre / halffdelen til Konningen/ oc halffdelen til Skipperen/ eller oc leggis vdi Fengsel vdi xiiij. dage/ til Vand oc Brød/ om de icke haffue at betale met.

Cap. IIII.

EN Skipper som vil seigle Vestuert / enten vdi Franckerige eller Spannien effter Salt/

eller

eller anden vare/ Da skal hand giffue sit folck deris fulde hyre / halffparten der som hand vdreder/ eller ballaster Skibet/ oc anden halffpart naar hand kommer tilbage igen / oc haffuer forlosset sit Salt / eller andet hans gods oc Vare.

Cap. V.

OM nogen Styremand/eller Baadsmand sig forhyrer / oc icke er god for det som hand sig vdgiffuer / oc det kand hannem skielligen offuer beuises aff tho eller tre inden Skibs borde/ den skal miste sin hele hyre / oc der foruden bøde saa megit som hannem vaar loffuet til hyre/ halffdelen til Konningen / oc halffdelen til Skipperen/ Der som hand icke haffuer at bøde met/ skal hand tre gange gaa vnder Kølen vden Skipperen hannem benaade vil.

Oc der som nogen Styremand eller Lodsmand lader sig leye / for Styremand eller Lodsmand/ oc Skipperen fanger skade/enten paa Skib eller gods/for hans forsømmelse oc vforfarenhed skyld / Da skal samme Styremand eller Lodsmand være plictig at bøde alt

alt ſkaden igien om hand det formaar. Men
der ſom hand icke formaar at betale ſkaden /
da haffue Skipperen mact offuer hans Liff /
om det kand beuiſis met try ſkiellige Vinde /
inden Skibsborde.

Cap. VI.

HVilcken Baadsmand formedelſt druckenſkab eller anden wlydighed / icke vil være ſin Skipper følgactig naar vinden blæſſ/ Da ſkal Skipperen ingeledis forligge ſin vind / men Leye en anden Mand vdi hans ſted/ Oc den ſom brødig findis/ ſkal igengiffue hueſſ hand haffuer anammet/ oc hueſſ ſom den ydermere kaaſter/ oc haffue forbrut x. marck til Konningen/ oc x. marck til Byen. Den ſamme ræt ſkal oc være om Styremanden / Haffuer hand icke at betale met / Da ſkal hand antuordis Konningens Lenſmand oc trælis for ſin brøde / oc faldsmaal / Oc der ſom nogen Baadsmand er ſin Skipper wlydig vdi Søen/ Da haffue Skipperen mact at ſette hannem vdi Land / oc beløne en anden vdi hans ſted / aff den wehørſom Baadsmands hyre oc føre/ oc Skipperen der met angerløſſ være.

Cap. VII.

OM nogen Baadsmand sig fæst haffuer/ oc ligger aff Skibet om natte tide/ vden Skipperens forloff/ oc vorder omklaget / hand bøde der for iij. marck til Konningen oc iij. marck til Byen/ Men skeer nogen ydermere skade for slig forsømmelse/ Da stande der for til rætte / effter Sagens leylighed.

Cap. VIII.

FIndis nogen Baadsmand / som paa nogen reyse stæd er / om natte tide paa gaden / eller oc i vtilbørlige Huse oc Herberge / Den maa oc skal Fogeden oc Byes tienere/ gribe oc fengsle / vdi iij. dage til Vand oc Brød / Oc der til met bøde iij. marck til Konningen / oc iij. marck til Byen/ Giør hand nogen anden gierning / stande der for til rætte effter Sagens leylighed.

Cap. IX.

KOmmer en Skipper met sit Skib vdi Haffn eller paa Reed / oc hans folck ville fare vdi Landet / Da skal halffdelen bliffue vdi Skibet oc troligen det foruare / oc de som fare vdi landet/ skulle betime-

timeligen komme til Skibs igien / Huo ſom her imod ſig fordriſter at bliffue vdi Lande / vden ſkielig aarſage / oc Skipperens forloff / hand ſtraffis oc bøde der for / ſom her næſt tilforn ſagt er.

Cap. X.

NAar en Skipper vil ſeigle Veſtuert / vdi Holland / Seeland / Engeland / Skotland / Franckerige / Portugal / eller Spannien / Da er hans oc Styremandens føring / huer dennem en læſt / Høffuitzbaadsmanden / Scriffueren / Tømmermanden oc Kocken / huer dennem en halff læſt / Oc de andre Baadsmend huer tre om en læſt.

Cap. XI.

MAa ingen ſelge ſin føring aff Skibet vden met Skipperens ſamtycke oc vidſkab / vnder ſamme førings fortabelſe / halffdelen til Konningen / oc halffdelen til Skipperen.

Cap. XII.

IKke ſkal Skipperen helder være plictig at ſuare til nogen føring / naar Skibet

er tillad / Men naar Skipperen begynder at skibe / skal hand paaminde huer vdi almindelighed der om/ oc da huer giffue tilkiende/ som vil skibe sin egen føring / oc giøre sig den saa nyttig som hand kand/ Oc skal ingen Baadsmand selgie deris førings rom/ vden Skipperens samtycke.

Cap. XIII.

FOrsømmer nogen Baadsmand sit arbeide / all den stund at Skibet ladis eller lossis / hand skal giffue sine staaldbrødre/ for huer dag hand det forsømmer en halff marck.

Cap. XIIII.

INgen maa føre Baaden eller Espingen fra borde / vden met Skipperens / Styremandens / eller Høffuidsbaaadsmandens forloff/ Huem det giør/ skal haffue forbrut til alt Skibs folck iij. marck/ oc kommer Baaden nogit til / eller oc formedelst saadant / nogen anden skade skeer / Da stande dennem der for til rætte / som der haffue paa at sige.

For-

Cap. XV.

FOrdrister sig nogen til at giøre Mytte-Krij / Oprør / eller forbund imod Skipperen/oc det kand skielligen beuisis / Da skal det straffis som anden halsløs gierning/ som oc at de skulle straffis / som ville nøde oc trenge Skipperen til at seigle anden steds / met dennem/ end deris beskeed er/ Skipperen oc Rederne til skade.

Cap. XVI.

VNduiger nogen Baadsmand Skipperen met sin hyre/ Oc det vdi sandhed kand beuisis/ Da skal den der for straffis som en anden Tiuff.

Cap. XVII.

EN Skipper som er fragtet vdi Neder-land / Engeland eller Skotland / oc losser der sin last / oc vorder til sinds at ville seigle met samme sit Skib vdi Franckerige / eller vdi Spannien/hand skal forbedre sit folck deris hyre/ den tredie pending mere end hand tilforn haffuer loffuit dennem / Oc de skulle være plictige at følge hannem/ huer vnder xl. marcks brøde til Konningen / Oc naar Skibet kommer der fra oc did / som Skipperen

giør sit marcked/ oc haffuer losset / oc Skibet er foruaret / skal Skipperen der giffue dennem deris hyre.

Cap. XVIII.

VArer nogen Baadsmand aff Skibet/ oc giør sig wnøtte vdi Druckenskab / eller vdi andre maade / oc bliffuer der offuer Lemlæst / saa hand icke kand fuldgiøre sin Reise/ Den skal giffue tilbage igien det hand haffuer oppebaaret/ Oc Skipperen leye en anden vdi hans stæd / Huad det ydermere kaaster / skal Skipperen met sine metredere selff betale.

Cap. XIX.

FAnger nogen aff Skibsfolcket skade vdi Skibs arbeide / eller andre maade/ vdi Skibs nytte oc gaffn / oc er dog icke selff aarsage der til / eller oc nogen bliffuer siug paa reigsen / saa hand icke kand bliffue liggendis vdi Skibet / Da skal Skipperen lade den siuge komme vdi landet / oc bestille hannem Herberge / oc en som hannem skal paauare/ oc besørge hannem met Liuff oc kaast / til nodtørfftighed / effter den maade/ som hand spiser vdi Skibet / Bliffuer hand til

til paſſ/ Da komme ſig vdi Skibet igien/ Dog er Skipperen icke plictig til / at tøffue effter hannem / men ſeigle naar Skibet er ſeiglrede/ Oc døer hand den ſtund Skibet er paa heden reigſen / Da ſkal hans arffuinge haffue hans halffue hyre oc føring / met hues andet hannem tilhører / Men er Skibet paa hiem reigſen / da tage hans Arffuinge hans hele hyre oc føring/ oc betale hans Jordeferd / Oc ſkal Øffrigheden haffue indſeende der hoſſ / om den dødis arffuinge er der icke tilſtede.

Cap. XX.

END ſkede det ſaa / At nogen Skipper bleff anfalden vdi Søen / aff Fiender eller Sørøffuere / oc ſtiller ſig til verge/ ſaa at hans folck bleffue ſaare eller Lemlæſte / Da ſkal Skipperen lade dennem hielpe oc læge / oc ſkal den lægeløn / hyre / føring oc anden omkaaſt / gaa offuer Skib oc gods/ fordi det er ſked for Skibs oc Godſes beſkiermelſe.

Cap. XXI.

OM en Skipper vorde til ſinde/ at bryde ſin Laſt / før end hand kommer til den ſtæd ſom hand haffuer hyret ſit folck/

Oc

Oc kand hand vide sine Rederis gaffn oc fordeel der met/ Da maa hand det vel giøre / oc hans Baadsmend skulle være plictige/ at losse foruden knur oc imodsigelse / Oc beholder hand saa meget aff samme last vdi Skibet igen/ saa hand er stiff nock ballastet/ at seigle did / som hand sit Folck hyred haffuer / da er hand dennem ingen forbedring plictig / Oc de være hannem følgactig did / som forscreffuit staar/ Men der som hand losser sin fulde last / oc skal tage ballast ind igien / da giffue hand sit Folck deris hele hyre / Oc vil hand siden seigle fremdelis / da giffue hand sit folck hues billigt er / oc met dennem kand til ens vorde/ Findis nogen her imod swlydig at være/ oc icke sig rette vil/ som forscreffuit staar / da haffue sig der met forbrut sine hyre oc føring/ oc der offuer bøde. x. marck til Konningen/ oc x. marck til Byen.

Cap. XXII.

DEn saa vaare / at Skipperen haffde tilladet sit Skib/ oc formedelst krig/ Sørøffuere / Arræst / aff Landsens oc Stadsens Øffrighed / icke torde / maatte eller kunde / fuldgiøre sin reise / Oc det bliff-

bliffuer hannem tilladet at afftacke sit Folck / Da bliffuer hand dennem quit met fierde parten aff deris hyre / Men der som Skipperen vdløber vdi Søen / oc enten mister Seigel / Mast / Acker eller Touff / eller for andre merckelige aarsager nødis til / at løbe til bage vdi Haffnen igien / at oplegge sit Skib / Da skal Skipperen giffue dennem den halffue hyre / oc der met dennem quiit være.

Cap. XXIII.

WOrder en Skipper siug / eller Partiisk met sine Redere / saa at Rederne ville sette en anden Skipper paa Skibet / Da skal alt Skibsfolcket / for den samme hyre / være den nysette Skipper følgactig / lige som den anden / vnder den hyres fortabelse / Dog saa / om hand vil seigle videre / skal hand giffue dennem forbedring / som før er sagt.

Cap. XXIIII.

BLiffuer nogen Skipper skibbroden / Da skal hand være forplictet met Skibsfolcket / at bierge Skibet / godset / oc Skibs redskabet / oc anamme aff Kiøbmendene der for en redelig biergeløn / effter gode Mends sigelse / Oc skal Kiøbmendene

dene

dene giffue til fragt aff det biergede gods / oc Baadsmendene til hyre / effter som seigladsen er lang til / oc Dannemend kunde kiende ræt at være / Oc der som nogen forrøcker eller vnderslar noget aff samme Skibbrodne Gods / den skal straffis lige som for andet tiuffuerij / Oc huilcken Baadsmand / som icke vil hielpe at bierge Skib / Gods oc Skibsredskaff / hand skal miste sin hyre / met hues hand tilforne haffuer oppebaaret / oc holdis siden for en wærlig Mand / iblant andre gode Søfarende folck.

Cap. XXV.

SKal folcket holde god fred oc Enighed / Inden Skibs borde / Der som nogen giør den anden saar eller Lemlæst / saa at Skipperen oc skibs arbeide / der met bliffuer forsømmet / Da skal den som skaden haffuer giort / flie en anden vdi stæden / oc bøde der for til Konningen oc Byen / effter som skaden er stor til.

Cap. XXVI.

ENd bliffuer den saare død / aff samme skade / Da skal Skipperen oc alt Skibsfolcket være skyldige / at holde Mandraberen tilstæde / oc antuorde Lensmanden / eller

Befalningsmanden hannem vdi hænde / at som de førſt til Lands komme / hand der vndgielder ſin fortiente løn / effter Sagens leilighed / Oc der ſom at ſamme Miſdedere vndkommer / Da ſkulle de alle / ſom vdi Skibet vaare / ſuare hans gierning.

Cap. XXVII.

OM nogen Skipper / Kiøbmand eller Baadsmand / ſig forgriber vdi nogen gierning / ſom er Liffs ſtraff verd / hand ſkal icke der met mere haffue forbrot / end hans egen part vdi Skib oc gods kand være / Oc det ſkal offuerantuordis / ved tre de beſte Mends Eed vdi Skibet ere.

Cap. XXVIII.

INgen Baadsmand maa ſtraffe Skipperens kaaſt / icke heller begiere anden ſpiſning / inden Skibs borde / end ſeduaanligt er / oc dagen tilhører / effter gammel ſeduaane / huem det giør / oc icke haffuer ſkielig aarſage der til / ſkal der met ſin hyre oc føring forbrot haffue / oc maa Skipperen ſette hannem paa det førſte Land hand tilkommer / ſom før er ſagt.

Cap. XXIX.

KOmmer Skipperen vdi Hassn / der som fersk Mad er / at bekomme fisk eller kiød / Da maa hand den kiøbe effter sin egen vilge / Dog skal hand icke være nød eller tuongen til / Huem som her imod offuerfalder Skipperen / oc det vorder klaget / skal haffue forbrut iij. marck til Konningen / oc iij. marck til Skipperen.

Cap. XXX.

HVem som vil nøde Kocken til at giøre ild / oc spise vden den rette tid / effter gammel seduaane / hand bøde der for x. marck til Konningen / oc miste sin hyre / Men der som Kocken det fortier / oc icke vil obenbare / men siden vdkommer / hand skal der for bøde iij. marck til Konningen / oc iij. marck til Byen / Skal oc Kocken være plictig til / at foruare Skibs fetalie / saa den icke spildis eller forderffuis for hans forsømmelse skyld / Giør hand det icke / Da bøde skaden oc miste sin hyre.

Cap. XXXI.

SKal ingen helder fordriste sig til / inden Skibs borde / at dricke til offuerflodighed /

hed/ eller giøre Giestebud vdi Skibet / Men huem som det behoff haffuer / maa lade tappe oc dricke / imellem Maaltid / til sin nødtørfft / oc der met sig nøge lade. Findis nogen her imod at giøre / da haffue sig der met forbrut iij. marck til Konningen / oc lige saa meget til Skipperen/ saa tit oc offte som det skeer oc vorder anklaget.

Cap. XXXII.

HVem som spilder / oc foracter Skipperens Øl oc Mad / som wstraffeligt er / oc Skipperen det kand beuise met sit eget folck/ den maa hand sætte vdi land / oc er hannem ingen hyre eller føring plictig/ vil nogen aff Skibsfolcket det oc hindre Skipperen til fortred / hand være den samme straff vndergiffuen.

Cap. XXXIII.

SKal ingen Baadsmand / skillies fra Skipperen naar Skibet er kommen vdi Haffn / før end det er losset/ afftacklet/ oc ballast igien (om Skibet skal opleggis) oc alting er til rette fliet / effter Skipperens egen vilge / vnder sin hyres fortabelse / halffdelen til Konningen / oc anden halffdelen til Byen.

Cap. XXXIIII.

EFterdi at mangfoldigen klagis / at mange Styremend oc Baadsmend/ lade sig hyre oc tage kaast oc løn for det de ere icke duelige for / Oc mangen Mands Liff / Skib oc gods / der offuer bliffue fortabte / Da skulle alle Styremend oc Baadsmendt / tage Pasbort aff deris Skippere naar hand dennem forloffuer / oc giffue dennem det Vindisbyrd de forskyldet haffue / Oc skal ingen Skipper dennem det forsige / Oc paa det / at Skippere her vdi icke skulle være wactsomme oc forsømmelige / oc hans Redere oc Kiøbmend der offuer lide ska-de oc bliffue forderffuede / Da skal Borgeme-stere / Raad eller Byfoged / enten selff / eller oc skicke der nogen til / som met Skipperen skal haffue opseende om samme pasbort / naar hand dennem leyer / Oc huem som icke haff-uer beuisning / som nu sagt er/ Den skal være foractet / lige som den der haffuer handlet sig wtilbørligen.

Cap. XXXV.

LIgger en Skipper seigelrede paa sin Vind/ Da maa ingen forhindre hans Styre-

Styremand eller Baadsmand / for gields sag / men hues gods hand haffuer vdi Skibet / skal antuordis aff Skipperen oc folcket / ved soren Eed / til den der paaesker / oc den anden fuldgiøre sin reise / som hand loffuet haffuer / Men kand en Styremand eller Baadsmand aff sted komme / sig selff it Skib at bekaaste / Oc vil det selff føre / da maa hand være quit / om hand sig end forhyret haffuer / Dog skal hand skicke en anden vdi sin stæd / eller igien giffue Skipperen hues hand haffuer oppebaaret.

Cap. XXXVI.

INgen Skipper maa vnderleye den andens Styremand eller Baadsmand / huem som det giør / oc kand beuisis / Da skal den som hannem først haffuer fæst / beholde hannem / at fuldgiøre sin reigse / som hand loffuet haffde / oc det stande til Skipperen / huad hand vil giffue hannem aff sin løn / Fordi hand haffuer der met fortabet sin ræt / at hand haffuer stæd sig met to Herrer / Oc den Skipper som vitterlig haffuer vnderleyet den andens tiennere / bøde der for xx. marck til Konningen / oc xx. marck til Byen.

Naar

Cap. XXXVII.

Naar en Skipper haffuer forfragtet sit Skib/ oc giort en bestemmet dag/ imellem sig oc Kiøbmanden / Der som Skipperen icke er rede / naar dagen kommen effter deris Contractis lydelse/ oc Kiøbmanden der offuer bliffuer forsømmet/ oc icke finge sit gods vdi Marckedet/ Da stande Skipperen Kiøbmanden der for til rætte/oc bøde hannem sin skade effter Dannemends sigelse / vndertaget at Wueder/ vinterdag/ eller anden stor wlycke / kunde hannem sin reise forhindre.

Vdi lige maade / om Skipperen bliffuer forsømmet aff Kiøbmanden / gielde den samme ræt.

Cap. XXXVIII.

Leyer mand Skib aff nogen / paa sin egen haand / at ville selff lade føre/til en beskeden tid / Oc samme Skib bliffuer borte/ formedelst nogen wlycke/ foruden dends forsømmelse / som det leyet haffuer/ inden den forsagde tid / da suare den der icke til. Men bruger hand det offuer den forsagte tid / foruden den andens vilge/ som Skibet tilhører /

Da

Da oprette hand den anden sin skade / effter Søfarne mends sigelse / vndertaget / at hand lider arrestering paa samme sin reigse / saa hand icke er selff aarsage der til / Da giøre sig det beuiseligt met nøgactige vindisbyrd.

Cap. XXXIX.

HVer Skipper skal haffue flittig opseende / paa Kiøbmandsgods vdi Skibet / met stuffning oc garnering / oc alt andet / Der som Kiøbmanden fanger skade / eller hans Gods bliffuer formindsket aff Skipperen / eller hans folck / Da skal Skipperen det opperette / aff sine egne pendinge / oc betale Kiøbmanden sin skade / som godset bekaastet oc indkiøbt haffuer / Oc Kiøbmanden er ingen fragt skyldig aff samme gods / Men der som at samme gods / bliffuer forleckit eller forderffuet / foruden Skipperens eller hans folckis forsømmelse / Oc naar Skibet kommer did som det skal losse / oc klapper Kiøbmanden trende gange paa fadet / som er Vin oc anden drick / oc befaler at vdhiise / Da giffue hand Skipperen sin fulde fragt / eller oc lade Skipperen beholde samme fad for fragt.

Cap. XL.

EFter at en Skipper haffuer oppebaaret sin fragt/ oc hues andet hans Redere tilkommer/ Da giøre dennem gode rede oc regenskab/ vden all forhaling/ vdi alle maade/ Der som det anderledis bliffuer befundit/ end som ræt er / Da skal straffis lige ved anden vtroskab.

Cap. XLI.

OM en Skipper fragter sit Skib forgrebs/ til nogen Kiøbmand / oc samme Kiøbmand / vil imod Skipperens villge / fragte Skibet / offuer sin rette lade oc maade/ Kommer Skibet der offuer til nogen vlycke/ Da skal Kiøbmanden være plictig at opperette skaden / halffdelen / effter Dannemends sigelse.

Cap. XLII.

SKal huer Skipper / haffue god act / oc icke selff forlade Skibet / formedelst Gerighed/ Der som det befindis/ skal hand haffue forbrut aff sine egne pendinge xl. marck til Konningen/ oc xl. marck til Byen.

Skal

Cap. XLIII.

SKal ingen Skipper/ haffue mact til/ at selgie sit Skib/ enten vden eller inden Lands/ vden met sine metrederis vidskab oc samtycke / oc der paa skal hand haffue deris mactebreff / om de ville det affhende / paa det at Skipperen kand giffue dennem som kiøbe ville / en tilbørlig foruaring/ huem som her imod findis at giøre/ Da skal det kiøb ingen mact haffue / om det vorder paaklaget / Oc Skipperen skal haffue forbrut it hundrede marck til Konningen/ oc der foruden stande sine Redere til rette/ Men skede det saa / at samme Skib finge nogen merckelig brøst oc skade/ paa sin reigse / Oc Skipperen det der for ville affhende / Da maa hand der til fuldmact haffue/ Dog skal hand det beuise/ met fire aff de beste Mend vdi Skibet / Om der vaar skiellig aarsage til / eller icke.

Cap. XLIIII.

IKke maa Skipperen heller selgie eller giffue noget bort aff Skibs redskab / fetalie eller andet huad Skibet tilhører / vden hand fører det til Regenskab / Huo an-

derledis giør/ skal straffis som for andet tyff-
uerij.

Cap. XLV.

Lader en Skipper sig fragte aff en Kiøbmand / to eller flere / oc samme Kiøbmand formedelst forsømmelse / eller vdi andre maade/ icke Skiber sit gods / vdi timelig tid / effter deris forord oc vilkaar/ Oc Skipperen / effter hand haffuer Louglıgen paamindet Kiøbmanden / eller hans fuldmyndige bud/ seigler der fra/ oc fanger dog intet aff samme gods ind / Da skal Kiøbmanden giffue Skipperen sin fulde fragt / Men er det saa/ at Skipperen tager noget andet gods ind / lidet eller meget / Oc det rom hand forsagt haffuer / der met bliffuer fyldet oc forhindret/ Da er Kiøbmanden hannem intet ydermere plictig.

Cap. XLVI.

Kommer en Skipper vdi fremmede Lande/ oc giør der nogen handel/ være sig kiøb/ sal/ fragt / eller huad anden handel der neffnis kand/ Oc haffuer met Breff oc seigl der vdi forplictet sine Redere/ som hiemme ere/ at skulle suare oc vndgielde/

gielde/Da ere de icke plictige at vndgiellet vdi nogre maade/ fordi en Skipper er icke Reder- nis gods mectig/ mere end hand haffuer vn- der henderne / som er det neruærendis Skib oc gods/ som hand haffuer met at fare/Men haffuer nogen kiøbt / saald / eller handlet met Skipperen / den maa effterkomme sin skade hoss Skibet/ oc icke hoss Rederne/vden at sam- me hans Redere befatte sig met samme Kiøb- mandsgods.

Cap. XLVII.

HAffuer en Skipper tilsagt Kiøbman- den / at ville føre hans Gods vdi Marckedet / oc befaler hannem at føre det til Pramen / oc Skipperen sender det op igen / oc lader det ligge/Da skal Skipperen være plictig/ at betale Kiøbman- den det gods / lige som det kand gielde vdi Marckedet / naar hand kommer offuer / oc korte hannem sin fragt vdi betalningen / Thi huer Skipper skal være forsictig / oc haffue god act vdi sin bestilling.

Cap. XLVIII.

VIlle Wi ocsaa / At naar noget Skib kommer aff Franckerige eller Spanni-

en / lad met Salt / oc haffuer hiemme her vdi Riget / At Skipperen icke skal losse der noget aff / vden met de Tønder / som er Stadsens brende paa / saa vel folckens føring / som Redernis part / Oc det skal skee vdi Stadsmaalerens offueruærelse / Oc skal den som godset anammer / giffue maaleren til løn / aff huer Tønde / en Dansk pending / Oc huilcken Skipper her imod giør / haffuer der met forbrut x. marck til Konningen / oc x. marck til Byen.

Cap. XLIX.

Vaafinder en Skipper noget Vrag vdi Søen / eller Haffsbond / Acker eller andet / Hand skal det antuorde til vore Toldere eller Byfogeder / vdi vore Kiøbsteder / oc hannem skal giffuis en redelig Biergeløn for sin vmage / oc effter for^{ne} Vrags leilighed / oc samme gods bliffue beliggendis Aar oc dag / Der som ræt eyermand kommer medler tid / met nocksom beuisning / skal hand nyde det for samme Biergeløn / kommer der oc ingen / Da er samme gods falden til Konningen / Oc skal forsendis til vore Lensmend / Oc huem som saadant Vrag oc gods vnderslar / hand skal straffis

som en Tiuff / Desligeste om nogre Fiskere / opfiske noget Acker vdi Søen / paa deris fiskeredskab / eller vdi andre maade det fange kunde / huad helder der er Boye paa eller ey / skulle de vdi lige maade antuorde til vore befalnings mend / oc giffuis dennem derfor en redelig Biergløn effter leiligheden / oc siden handlis der met som forscreffuit staar.

Cap. L.

Et Skib som er lad met Kiøbmands gods / oc kommer vdi Storm / eller anden nød / saa at Skipperen maa lade kaste aff godset / paa det at hand kand berædde liff / Skib oc gods / vdi saa maade som her effter følger.

Først skal Skipperen sette sit Skib paa pendinge / lige som hand vil det selff beholde / eller aff Kiøbmendene for den pending anammis / Oc det gods som kastet er / skal regnis som det der vdi Marckedet saalt er.

Desligeste skal Skipperens fragt / saa vel aff det gods kastet er / som beholdet bliffuer / indføris / Oc da huer gielde vdi skaden effter sin anpart / Dog skal folckens føring her vdi icke være beregnit.

Skeer

Skeer det ocsaa/ at Friibytere/eller andre Sørøffuere / komme til nogen Mand vdi Søen / som er lad met løst gods / Huede / Rug/ Malt / Haffre / Salt / Øl / Vin / eller noget andet saadant Gods/ oc bliffuer tagit / Da betalis det igien / aff det andet gods vdi Skibet er / Oc skal Skibet giffue der intet til. Thi det staar sin egen Euentyr / Men Vox / Kaabber/ Klæde/ Kramgods/ oc al anden dyrebar Vare/ staa sit egit Euentyr/ oc huer lide skade som hand faar.

Cap. LI.

Hugger nogen Skipper sin Mast / Kabel eller Acker / vdi nødsag / oc Skipperen selffierde aff de beste Mend vdi Skibet/ vil suerge at det skede formedelst at berædde liff/ Skib oc gods. Da skal den skade gaa offuer Skib oc gods.

Cap. LII.

Kommer noget Skib paa grunden/ oc Skipperen kand bekomme skuder oc pramme / at losse godset vdi / oc lætte Skibet aff grunden / Da skal Skipperen selff bekaaste at bædre sit Skib / oc Kiøbmanden betale omkaasten paa Godset/

set/ oc den regnis offuer alt Godset/Huer eff-
ter sin anpart / Oc skal Skipperen lade Ski-
bet hielpe/det snariste mueligt er / om det stan-
der til at giøre/ oc føre Kiøbmanden sit gods
vdi Marckedet / Men staar det icke til at bæ-
dre igien / da skal Skipperen haffue til fragt/
aff det gods som beholdet er/ som gode Mend
tyckis skielligt at være/ effter Seigladsens lei-
lighed/ Bliffuer oc noget aff Godset forderff-
uet / Da skal den skade gaa offuer det andet
gods/ som bierget er/ om det er Salt/Korn/oc
andet løst gods/Men er det tønde gods/Vin/
Packer/ oc styckegods/ Da anammer huer sit
mercke/ oc betale omkaasten som hannem til-
kommer. Icke tyckis Oss helder ræt at være /
om Skib oc gods bliffuer/ oc en part aff god-
set oc Skibsredskab bereddis / At Baads-
mendene skulle da haffue deris fulde hyre /
men effter antal / lige som Skipperen bar
fragt til / effter læste tal / oc icke anderledis /
Men der som sig saa begaffue / at Skib oc
Gods bleff aff wlycke / Oc Skipperen kand
giøre det beuiseligt/ met alt sit Skibsfolck/at
det icke vaar sked for hans forsømmelse skyld/
Da maa hand bierge sit Skib / om hand
kand/ oc ingen skadegield giffue Kiøbmendene

for

for deris gods / Findis det oc anderledis / at hand giør det met vilge / oc aff ondskab/ formedelst hans eller hans folckis forsømmelse/ Da stande hand Kiøbmanden der for til ræt-te/ oc icke være mectig vdi nogre maade/at befatte sig met Skibet/før end hand haffuer stillet Kiøbmendene til freds.

Cap. LIII.

Bliffuer Kiøbmandens gods forderffuit vdi Skibet/At Koobryggen / eller offuerløbet er icke dreffuit / oc foruarit som det sig bør / Der skal Skipperen suare til/ oc bedre skaden/ Men kommer det fran vnder neden op / da skal det gaa offuer Skib oc Gods / vden det skeer formedelst Skipperens oc folckens forsømmelse / Bliffuer oc Kiøbmandens gods formindret eller forkommet/ formedelst Skipperens eller hans folckis wtroskab eller forsømmelse skyld / Da skal Skipperen gielde Kiøbmanden den skade/ for saadant verd / som det er indkiøbt vdi det Marcket/ hand lad haffuer/ Men bliffuer noget aff Kiøbmandsgods sit forlæckit / eller baand brøster aff fad eller tønder / Da være Skipperen der for angerløs.

Er

Cap. LIIII.

ER oc huer Skipper skyldig/ at holde gode stercke kordele/ oc vindetackel vdi sit Skib/ at ind oc vdsætte Kiøbmends gods met/ Men brøster vindetackelet/ oc bliffuer skade paa godset/ oc Skipperen er tilforn atspurt aff Baadsmendene/ om tackelet er sterckt nock/ oc hand siger der ia til/ Da suare Skipperen alene til den skade/ Men bliffuer hand icke atspurt/ eller oc godset slipper aff tackelet/ Da betale Baadsmendene skaden.

Cap. LV.

KOmmer tuende Skibe seiglendis/ oc kunde icke vnduige huer anden/ men fange baade skade/ Da skulle baade Skipperne met deris folck suerge/ at det skede aff wraad/ oc icke met vilge/ Oc da gielde baade Skibene skaden/ halff om halff/ huad heller det skeer om dagen eller om natten.

Cap. LVI.

LIgger it Skib vdi Haffn eller paa Reed/ oc it andet kommer selglendis/ oc løber det vdi grund/ som ligger for Acker/ eller giør skade vdi anden maade/ Da skal den Skipper/ som skaden

 haff-

haffuer giort / betale skaden aff sine egne pendinge altsammen / saa langt hans gods kand tilrecke / om det skeer for hans forsømmelse oc onde forsiun / Er hand icke formuendis at betale / Da gielde Skibet skaden / Dog icke Kiøbmendsgodset det at vndgielde / Men skeer det aff nødsag / Da skal skaden bedris aff baade Skibene / effter gode Mends tycke / som skielligt kand være.

Cap. LVII.

BLiffuer noget Skib løst / at Acker eller Kabel brøster / enten vdi Storm eller anden wlycke / oc driffuer it andet Skib om borde / som fast ligger for sit Acker oc faa baade skade / da skal den skade besigtis aff Søfarende Mend / oc betalis effter deris gode tycke oc forstand / Men fanger det Skib allene skade / som driffuer paa det andet / Da skal det Skib som ligger for Acker / det icke vndgielde vdi nogre maade.

Ligger Skib for Acker / oc bliffuer noget andit Skib driffuendis aff storm oc wuedersuold / oc it eller flere / som ligger vdi den driffuendis fareuand / bliffuer var / at skade er foruentendis / oc nogen slipper Tou oc Acker / paa

paa det større skade maa forkommis / som det ene Skib kunde bekomme aff det andet / Da skal Tou oc Acker / regnis oc betalis baade Skibene imellem / halff om halff effter Søfarne mends sigelse.

Cap. LVIII.

KOmmer noget Skib til skade paa it andit Skibs Ackere / som ligger foruden Boye / Da skal det Skib som ingen Boye haffuer / betale den andens skade altsammen / vden saa er / at Boyelinen er brøsten / siden Ackeret bleff vdkast / oc Skipperen selffierde / aff de beste Mend vdi Skibet / ville holde ved deris Eed / at der vaar Boye paa samme Acker den tid hand lod det sist falde / Sammeledis at hand icke viste andit / end der vaar Boye paa / den tid at skaden skede / Oc da gielde baade Skibene skaden / halff om halff / Kiøbmandsgodsit vndertagit.

Cap. LIX.

HEnder det at it Skib ligger lenge paa reigsen oc fattis fetalie / eller andet til Skibs nytte oc behoff / oc haffuer icke pendinge at kiøbe for / Da maa hand selge

aff Kiøbmandsgodsit / saa meget som hand der til behoff haffuer / oc icke mere / Oc Skipperen skal betale det for lige verd / som det andet bliffuer saald vdi Marckedet / oc kortte Kiøbmanden sin fragt vdi betalningen.

Cap. LX.

HVor en Skipper kommer paa Lodsmands fareuand / met sit Skib / der skal hand være plictig at leye Lodsmand / for det bæste kiøb hand kand betinge hannem / Oc Skipperen skal giffue hannem kaasten / oc aff godsit betale hans løn / effter den skick oc handel / som der brugis vdi Marckedet huor mand losser / Der som Skipperen her imod fordrister sig / at indløbe Skibet / oc det kommer til skade / Da skal hand / den selff oprette / aff sine egne pendinge / vden det skeer vdi Nøds sag / oc icke ellers.

Cap. LXI.

KOmmer Tuedragt imellem Skipperen oc Rederne / oc hand icke lenger kand føre deris Skib / eller ocsaa imellem Rederne indbyrdis / vdi saa maade / at en part vil at Skibet skal seig-

le /

le/ oc de andre ville icke/ Da skal Skibet der for icke bliffue beliggendis oc forsømmis/ Men den mindste part aff Rederne/ skulle sætte det for pendinge/ lige som de ville det slippe/ eller beholde/ Oc huem da bliffuer ved Skibet/ skal betale de andre Redere/ inden sex vger der effter/ vden al Rættergang vdi alle maade/ oc lade det fare vdi fred/ Men kunde de icke til ens vorde om Skibet/ Da bør det icke at bliffue beliggendis/ Oc den største haab aff Rederne/ skulle mue vdrede Skibet/ sig til bæste/ Men paa Skibet stande alle Redere Euentyr/ oc de som icke ville vdrede/ bære ingen fragt aff godset.

Cap. LXII.

Skal ingen Skipper/ Kiøbmand eller Baadsmand/ gaa met Øxer/ eller andre verge paa Gaden eller vdi lande/ vden Høffuitzbaadsmanden maa alene tage en Øxe vdi land/ til Skibs nytte oc behoff/ vnder samme vergis fortabelse/ Oc skal Høffuitzbaadsmanden/ effter hand haffuer vdrettet Skipperens gaffn/ legge samme sin Øxe vdi Herbergit/ Dog skal huer Baadsmand haff-

haffue sin Oxe vdi Skibet til Skibs behoff / eller miste der for sin føring.

Cap. LXIII.

EN Skipper som lader sig befragte / fra en beneffnd stæd oc til en anden / oc det hender at der kommer storm / eller anden Haffsnød oc Aarsage / saa at hand fortrengis vdi en anden Haffn eller Marcket / end som hand fragtet vaar / Vil Kiøbmanden der anamme sit Gods / Da betale Skipperen sin fulde fragt / Vil hand oc icke anamme det / Da er Skipperen plictig at leffrere hannem sit Gods vdi Marckedet / som hand loffuit haffde / paa Skipperens omkaast / oc Kiøbmandens taald oc Euentyr / enten met sit egit Skib / eller andre gode Skibe / som Godsit kand være vdi foruarit / Dog skal Skipperen selffierde / aff de bæste Mend vdi Skibet / suerge / at hand aff nødsag bleff fortrengit / som før er sagt / Men findis der noget andet hiemmeligt suig vnder / Da skal Skipperen / oc alle de som vdi det Raad ere / oprette Kiøbmanden alt den skade / som hannem der aff kand tilkomme.

Er

Cap. LXIIII.

ER det ocſaa for Oſſ beklaget/ Huorledis at mange fiſkere (vdi Silde fiſkendet beſynderligen) om natte tide/ aff Skibe oc ſtore ſkuder / vdi Ørſund oc andre vore ſtrømme / offuer ſeiglis / oc der met miſte baade Liff oc fiſkeredſkab/ Da paa det/ ſaadan wlycke/ſkade oc wſkyldig mord / ved den bæſte medel oc lempe maa forkommis oc affſtillis / ville wi her effter ſtrengeligen biudet oc befalet haffue/ At alle Skippere/ Indlendiſke oc Vdlendiſke / ſom deris ſeiglads igiennem forne Ørſund / Øſter eller Veſtert bruge / fran Ørekrog / oc ind til Norden Falſterbo reff regnendis / der ſom for de fiſkere ſom kaldis Vragere / almindelig dreffter/ ſkal her imellem / icke ſeigle/om natte tide / fra Sancti Bartholomei Apoſtoli oc til Sancti Dioniſij Epiſcopi dag / Oc ſkal huer Skipper / lade ſit Acker falde / oc holde god Vackt / met Løcte oc Lius / ind til dagens opgang/ paa det forne fattige Fiſkere/ kunde vndfly deris egen ſkade oc fordærffuelſe / Huo ſom her imod fordriſter ſig / Oc der offuer ſpilder nogen Mands Liff eller gods / Da ſkal det aluorligen ſtraffis / vden al naa-

 de/

de / Liff for Liff / oc vdi andre maade effter Sagens leilighed.

Cap. LXV.

DEr som Adelen haffuer Skib oc Skibsparter / Da nyde de den Rettighed oc Sagefald / effter vor Recessis liudelse.

Cap. LXVI.

INgen Baadsmend her effter skulle befatte sig met Maatteskraffue eller Maatterne/Men Kiøbmendene skulle dennem selff nyde oc beholde/ om de dennem bekaastet haffue/Men Baadsmendene skulle haffue dubbelt primegelt for alt Korn oc andet gods/ som føris aff Riget/ iiij. huide aff Læsten / der som Skibet lader / oc der som det losser/ effter det lands ræt oc seduaane.

Cap. LXVII.

DEr som saa skeer/ At nogen Skipper er lenge paa sin reigse / oc hand bliffuer forkortet paa fetalie / Da skal hand met Styremandens/Høffuitzbaadsmandens oc Scriffuerens Raad / quartere imellem alt Skibs folcket/ effter tidsens leilighed.

Om

Cap. LXVIII.

OM en Skipper kommer vdi fremmede Land / oc kand icke aff stæd komme / at lade sit Skib der vd / met sine Rederis pendinge / Da haffue hand den magt / at laane pendinge paa Skibs oc godses Euentyr / som kaldis Boddemerij / oc hans Redere skulle være plictige at betale forne laante pendinge / naar hand fører dennem Skib oc gods tilstede / som de hannem befalet haffue / Men der som Skipperen seigler anden steds / for vden deris befalning / Da suare Skipperen alene der til.

Cap. LXIX.

VIl nogen aff vore Vndersaatte / kiøbe eller lade bygge Skib / enten vden eller inden Riget / dennem selff oc den menige Skibs handel til beste. Da ville wi tillade Vdlendiske Skippere / at mue føre samme Skib / oc aff deris egen Skibs part at være Toldfrj / vdi vore Lande oc strømme / lige som vore egne Vndersaatte / Dog saa at ingen fremmede skulle haffue der part oc deel vdi / vden samme Skippere alene.

Cap. LXX.

KOmmer it Skib paa det fareuand/ som grund er / oc er saa dybt gaaende / at det icke kand komme til den stæd / som det fragtet er/ saa Skipperen maa haffue lætte Prame at losse vdi / Den fragt oc Prampending / skal Skib oc Gods betale/ Oc der som at samme gods kommer til nogen wlycke/ Da skal den skade gaa offuer Skib oc gods/ som beholdit er.

Cap. LXXI.

VIlle wi oc vore egne Skibs Mend / saa vel som alle andre/ baade Vdlendiske oc Indlendiske / forbiudet haffue/ at de icke skulle bære verge hoss sig/naar de komme vdi land/ for vore Kiøbsteder / Helsingør / Bergen/ eller anderstæds her vdi Rigerne/ Paa det/at Mord oc mandrab/ der met maa nederleggis/ som (diss værre) her til/ met den fremmede Søfarende Mand sked er/ Dog ville wi vore egne Skippere / Høffuitzbaadsmend / oc andre som paa vore Orlogs Skibe besynderlig befalning haffue / her met haffue vndertagit.

De-

Cap. LXXII.

DEsligeste / ville wi vore egne Vndersaatte / Skippere oc Kiøbmend besynderligen / som fremmede Lande met deris Skibe oc gods besøge / aluorligen befalet haffue / at de haffue god agt oc indseende vdi deris Sag / at de Veluilligen vdgiffue den taald oc rettighed / som dennem lougligen paaleggis / Der som nogen her vdinden findis sig at forgribe / oc Herrers oc Førsters tilbørlige plict oc Told sig vnderslar / Da ville Wi her met huer besynderligen atuaret haffue / om hand der offuer fanger skade.

Cap. LXXIII.

Om Vrag.

BLiffuer Skib met Gods / formedelst Storm eller anden wlycke / Da skal det være Skipperen wformeent / met hans Kiøbmend / oc andre som hand der til beuilge kand / at bierge imæden de ville oc kunde / Oc naar de ville offuergiffue at bierge / da mue de selge eller affhende til huem de selff ville / hues gods eller Vrag / som igen

 paa

paa Haffs bond liggendis er / Oc ingen dennem der imod at forhindre vdi nogre maade.

Men er det saa / at Skipperen met sit folck / icke ere formuendis at bierge / Da skulle vore Embidsmend / Borgemestere oc Raad / Fogeder / Strandfogeder / desligeste Adelen oc deris Fogeder (om det skeer for Adelens egen grund) oc alle andre / som hoss Strandsiden befalning haffue / forplictet være (om det aff dennem begieris) at være den Skibbroden Mand behielpelig hoss den Menige mand / at hielpe / beredde oc bierge aff Skib oc gods / hues muelig er / for en temmelig Biergeløn / Oc naar saa biergit er / Da skal Lensmanden met de bæste Mend / der vdi eignen ere / eller Borgemestere oc Raad (om det skeer for Kiøbstederne) offuerueige / huad Skipperen / eller Kiøbmanden / skulle giffue dennem til løn / som bierget haffue / effter leiligheden oc godsens verd.

Der som ocsaa hender / at Skib eller gods / bliffuer Vrag / oc ingen leffuendis folck hoss / Da skal Lensmanden / eller den hues grund det forfindis / være forplictet / at lade det bierge / met al fliid / saa meget som mest mue-

mueligt er / Oc det indlegge lade vdi næste Kircker/ eller anden steds/ vdi god foruaring/ met klare Register/ Oc naar den rætte eyere kommer der effter / eller hans fuldmectige / met nøgactig beuisning / inden Aar oc dag / Da skal deris gods dennem fylge/ for en tilbørlig biergeløn / som før er rørd / Men der som der ere nogre Vare / som haffue faaet skade/ oc ere bleffne vaade oc forderffuelige/oc staa dog til at hielpe/ være sig Klæde/ Læret / Kramuare / eller andet saadant / Det skal Lensmanden / eller den hues grund samme gods forstrander / lade hielpe / paa dens omkaast / som godsit skal igien haffue/ Oc huem som wtrolig omgaar met Vrag / straffis der offuer som for andet whimlet gods.

Der som Vrag kommer ind for Adelens grund/ Da skal vdi alle maade der met holdis/ lige som forscreffuit staar.

Oc hues Vrag som findis vdi Obenbare Sø / vden for alle Lande/ oc ingen folck hoss findis / som det tilhører/ Huem som sligt Vrag bierger / beholde halffdelen / oc halffdelen Konningen / vden saa er / at ret eyer kommer der effter inden Aar oc dag.

Denne

Denne forscreffne Søret ved alle sine Ord/ Puncter oc Artickler / ville wi fast oc wbrødeligen haffue holdet / aff alle som vore Strømme besøge / Til vindisbyrd Haffue wi ladet trycke vort Signet her neden for/ Giff-uit paa vort Slot Kiøbenhaffn/den ix. dag vdi May Maanet/Aar effter Guds byrd/ M. D. Lxj.

Regi-

Register paa denne forⁿᵉ Sørættis Artickle/ Huad huer aff dennem besynderlig inde-holder.

Den I.

At ingen Skipper skal være mectig til/ at forfragte sit Skib/ vden met sine Rederis vidskab.

Den II.

At ingen Skipper maa leye folck til Skibs behoff/ vden de ere skild met vilge oc venskab/ fra dennem som de sist haffue met seiglet.

Den III.

At Styremend oc Baadsmend ere plictige til/strax at giffue dennem ind vdi Skibet / effter at Skipperen dennem leyet haffuer/ oc dennem der om tilsiger.

Den IIII.

Huad den Skipper skal giffue sit folck til hyre/naar hand vil seigle Vestuert / enten vdi Franckerige / eller Spannien.

Den V.

Huad straff den Styremand/Lodsmand oc Baads-mand skal lide/ som sig forhyrer/ oc icke er god for det/ de dennem vdgiffue.

Den VI.

Om en Baadsmand icke er sin Skipper følgactig/ naar vinden blæss.

G Den

Den VII.

Om nogen Baadsmand ligger aff Skibet om nattetide/ vden Skipperens forloff.

Den VIII.

Huad straff den Baadsmand bør/ som om natte tide findis paa gaden/ oc vdi wtilbørlige Huse.

Den IX.

Naar it Skib kommer vdi haffn eller paa Reed/oc folcket ville fare vdi Lande/ At halffdelen aff dennem skal bliffue vdi Skibet.

Den X.

Meget Skipperens/Styremandens oc andre inden Skibsborde/føring er/naar en Skipper vil seigle Vestuert.

Den XI.

At Ingen maa selge sin føring aff Skibet / vden Skipperens samtycke oc vidskab.

Den XII.

At Skipperen icke skal være forplictet / at suare til nogen føring/ naar Skibet er tillad.

Den XIII.

Huad en Baadsmands straff skal være/ om hand forsømmer sit arbeide / den stund Skibet ladis eller Lossis.

Den XIIII.

At ingen maa føre Baaden eller Espingen fra borde.

Den XV.

Huad deris straff skal være / som giør Mytterie / Oprør/ eller forbund imod Skipperen.

Den

Den XVI.

Om nogen Baadsmand vnduiger Skipperen met sin hyre.

Den XVII.

At en Skipper som er fragtet ind vdi Nederland / Engeland eller Schotland/skal forbedre sit folckis hyre/ den tredie pending/ om hand met samme Skib seigler der fran/ oc ind vdi Franckerige/eller Spannien.

Den XVIII.

Om nogen Baadsmand giffuer sig aff Skibet / oc vdi druckenskab bliffuer Lemlast / saa hand icke kand fuldgiøre sin reise.

Den XIX.

Huorledis det skal holdis met dennem/ som fange skade vdi Skibs arbeide.

Den XX.

Om en Skipper bleff anfalden vdi Søen aff Sørøffuere/oc hans folck der offuer bliffue saare/eller Lemlast.

Den XXI.

Om en Skipper bryder sin last/ før end hand kommer til den stæd/ som hand haffuer hyret sit folck.

Den XXII.

Om en Skipper haffuer tillad sit Skib / oc for Kriig/ Arrest eller Sørøffuere/ icke kand fuldgiøre sin reise.

Den XXIII.

At Skibsfolcket bør at være den Skipper følgactig/ som Rederne ville sette paa Skibet/om den første Skipper bliffuer siug eller wens/ met sine Redere.

Den XXIIII.

Om nogen Skipper bliffuer Skibbroden/ At hand met Skibsfolcket / da skal være plictig til / at bierge Skib oc Gods / oc huad Kiøbmendene der for skulle giffue hannem til Biergeløn.

Den XXV.

At folcket skal holde god fred oc enighed inden Skibsborde/ oc om nogen giør den anden saar eller Lemlæst.

Den XXVI.

Om den saare bliffuer død aff samme skade.

Den XXVII.

Huad en Skipper/ Kiøbmand/ eller Baadsmand/ skal haffue forbrut vdi Skib oc gods/ om hand bedriffuer nogen gierning/ som er Liffs straff verd.

Den XXVIII.

Huad hans straff skal være/som laster Skipperens Kaast/ eller begierer anden Spisning/inden Skibsborde/ end Seduanligt er/ oc dagen tilhører.

Den XXIX.

At Jngen Skipper skal nødis til / at indkiøbe fersk fisk/ eller kiød/ vden effter sin egen vilge.

Den XXX.

At Kocken icke skal giøre Jld / eller Spise vden den rette tid/ oc effter som seduanligt er.

Den XXXI.

At ingen skal dricke til offuerflødighed/inden Skibs borde.

Den XXXII.

Huad straff den skal vndgielde/som spilder oc foracter Skipperens Øl oc Mad.

Den

Den XXXIII.

At ingen Baadsmand skal stillis fran sin Skipper/ før end Skibet er losset/ Afftacklet oc Ballast igen.

Den XXXIIII.

At Styremend oc Baadsmend skulle icke antagis/ vden de haffue pasbort.

Den XXXV.

At Ingen Skipper / Styremand eller Baadsmand/for gield sag skal forhindris / naar Skipperen ligger seilrede paa sin Vind.

Den XXXVI.

At Ingen Skipper maa vnderleye den Andens Styremand/ eller Baadsmand.

Den XXXVII.

Huor der met holdis skal/om enten Skipperen eller Kiøbmanden / offuer deris beskeden dag oc Contractis liudelse/ bliffuer forsømmet.

Den XXXVIII.

Huorledis en Kiøbmand skal holde sig met de Skibe/ som hand leyer/ oc selff Vil lade føre/ oc huad hand bør at bøde/ om Skibet noget tilkommer.

Den XXXIX.

At huer Skipper / met Stuffning oc garnering/ skal haffue flitig opseende / at Kiøbmandsgodsed / formedelst Skipperens wactsomhed oc forsømmelse / icke fanger skade.

Den XL.

At Skipperen bør at giøre hans Redere/ gode rede oc regenskab/ for huess fract / hand aff dennem haffuer oppebaaret/ oc dennem tilkommer.

Den XLI.

Om Kiøbmanden imod Skipperens vilge/ fragter Skibet offuer sin rætte lade oc maade/ oc Skibet der offuer kommer til nogen wlycke.

Den XLII.

At ingen Skipper aff Gerighed skal forladde sit Skib.

Den XLIII.

Huad den Skippers straff skal være/ som enten inden eller vden lands/ selgier Skibet foruden sine metrederis vidskab oc samtycke.

Den XLIIII.

At Skipperen icke maa selgie eller affhende noget aff det/ som Skibet tilkommer / vden hand fører det til Regenskab.

Den XLV.

Om Kiøbmanden icke skiber sit Gods/ vdi timelig tid/ effter Skipperens oc Kiøbmandens forord/ Eller om Skipperen met andet gods forfylder det Rom/ som hand Kiøbmanden haffuer tilsagd.

Den XLVI.

At en Skipper som er dragen vdi Fremmede lande/ skal icke være Redernis gods mectig/ mere end det hand haffuer vnder henderne/som er det neruærendis Skib oc gods/ som hand haffuer met at fare/ Oc Rederne som hiemme ere der for icke skulle vndgielde/Om Skipperen dennem vdi nogen handel/met Breff oc segel forplictendis vorder.

Den XLVII.

Den Skippers straff/som icke fører Kiøbmandens gods vdi Marckedet.

Den

Den *XLVIII.*

At ingen Skib som haffue hiemme her vdi Riget/oc komme aff Franckerige eller Spannien/skal Losse noget aff godset/vden met de Tønder som er Stadsens brende paa.

Den *XLIX.*

At hueß Acker eller andet Vrag som findis vdi Søen / skal offuerantuordis til Kong: Mtt: befalnings mend/ Oc huad den skal giffuis til Biergeløn/som samme Vrag finder.

Den *L.*

Huorledis der skal met holdis oc huad huer aff skaden skal lide oc vndgielde/ om der formedelst storm eller anden wlycke/ bliffuer kastet noget aff godset/ som it Skib er metlad/ oc om frijbyttere eller andre Sørøffuere offuerkomme noger mand vdi Søen.

Den *LI.*

Om nogen Skipper vdi nødsag hugger sin Mast/ Kabel eller Acker.

Den *LII.*

Om noget Skib kommer paa grunden / huad omkaastning Skipperen skal der paa giøre.

Den *LIII.*

Om Kiøbmendsgodset bliffuer forderffuet / for at Kobryggen eller offuerløbet / er icke dreffuet oc velforuaret.

Den *LIIII.*

At huer Skipper skal være plictig til at holde gode stercke Kordele oc vindetackel/ vdi sit Skib/oc om Kiøbmends gods slipper aff vindetackel.

Den *LV.*

Om tuende Skibe komme seiglendis / oc icke kunde vnduige huer andre/ oc der offuer fange baade skade.

Den *LVI.*

Om it Skib løber noget andet Skib vdi grund/som ligger for Acker.

Den *LVII.*

Om nogen Skib bliffuer løst / at enten Acker eller Kabel brøster/ oc driffuer paa andre Skibe / oc der aff kommer nogen skade.

Den *LVIII.*

Om noget Skibs Ackere ligger foruden Boye/oc it andit Skib løber paa samme Ackere/ oc der offuer fanger skade.

Den *LIX.*

Huor meget en Skipper maa selgie aff Kiøbmandsgodset til Skibs fetalies behoff / om hand ligger lenge paa reigsen oc fattis fetalie.

Den *LX.*

At huer Skipper skal være forplictet / at tage sig Lodsmand/ saa tit som hand kommer paa Lodsmands farevand.

Den *LXI.*

At it Skib som er vdred/ icke skal bliffue beliggendis oc forsommis/om der kommer tuedragt imellem Skipperen oc Rederne.

Den *LXII.*

At ingen Skipper / Kiøbmand eller Baadsmand/ maa gaa paa gaden met Øxer / eller andet verge vnder samme vergis fortabelse.

Den

Den LXIII.

Om en Skipper aff storm oc wueder/indtrengis vdi en anden Haffn/ eller Marcked/ end som Kiøbmanden hannem fragtet haffde / Huorledis dennem der om da skal imellem handlis.

Den LXIIII.

At for fattige Fiskere skyld/som om natte tide vnder tiden offuer seiglis/ Jngen Skibe eller store Skuder / maa om natte tide løbe imellem Ørekraag oc Falsterboreff/ den stund Silde fiskendet varer.

Den LXV.

Huor Adelen haffuer Skibs parter/ At de da effter Recessen skulle nyde deris rettighed.

Den LXVI.

At Baadsmendene bør at beholde primegielt / aff alt Korn / oc Kiøbmendene der met beholde Maateskraffuen oc Maatterne.

Den LXVII.

Huorledis Skipperen skal quartere/imellem Skibs folcket/ om hand paa hans reigse bliffuer forkortet paa fetalie.

Den LXVIII.

Huad Rederne skulle betale vdi de pendinge / som Skipperen laaner vdi Fremmede lande/ til at lade sit Skib met.

Den LXIX.

At Vdlendiske Skippere saa vel som Jndlendiske / mue haffue deris egen Skibs part Toldfrij vdi de Skibe som de selff haffue ladet bekaaste oc selff ville føre vdi Kong: Mts: Lande oc Strømme.

 Den

Den LXX.

At Skib oc gods skal betale all den fragt oc pramending/som Skipperen paakaaster/naar Skibet kommer paa det fareuand/ grund er.

Den LXXI.

At Ingen Skibsfolck / Indlendiske eller Vdlendiske/ maa bære verge hoss sig/vden de som besynderlig befalning haffue paa Kong: Mtts: egne Orlogs Skibe.

Den LXXII.

At huer skal veluilligen vdgiffue den Told/som hannem lougligen paa leggis.

Den LXXIII.

Huorledis her effter skal holdis om Vrag.

Pren-

Prentet i Kiøben-
haffn / aff Matz
Vingaard.

Anno Domini,

1572.

Oc findis til kiøbs hoss Baltzer
Kaus Bogefører samme-
steds.

*

*Cum gratia & Priuilegio Regiæ
Maiestatis.*